«Proof»

10/11/02

ΤΟ «PROOF» του David Auburn γραμμένο το 1998 και βραβευμένο το 2001 με τα βραβεία «Πούλιτζερ» και «Τόνι» είναι ένα έργο το οποίο διερευνά τις ανθρώπινες σχέσεις θέτοντας σαν αφετηρία αλλά και ως δραματικό πρόσχημα τα Μαθηματικά, την επιστήμη της απόλυτης λογικής, εκεί όπου το κάθε τι είναι μετρημένο και έχει τη θέση του, φέρνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στο προσκήνιο ό,τι βρίσκεται αντιδιαμετρικά σε απόσταση αναπνοής από τους «στυγνούς» υπολογισμούς της λογικής: τον έρωτα, το συναίσθημα, την αγάπη, το «νοιάξιμο» για τον άλλον.

Στοιχεία που διέπουν την ανθρώπινη φύση και είναι, όπως το οξυγόνο, εντελώς απαραίτητα για την επιβίωση του ανθρώπινου είδους. Εργο έξυπνο, βαθιά ανθρώπινο, χωρίς υπερβολές, θέτει επί σκηνής απέναντι δύο αντίθετους πόλους: την άκαμπτη λογική της επιστήμης των μαθηματικών, όπου για όλα χρειάζεται απόδειξη.

Από την άλλη πλευρά βρίσκονται οι ανθρώπινες σχέσεις εκεί όπου η πραγματικά αυθεντική απόδειξη είναι η ζεστασιά της αγάπης, η αμεσότητα του δοσίματος στον άλλο χωρίς επιφυλάξεις, ερωτηματικά και αμφιβολίες. Στο έργο πρωταγωνιστούν τρεις μαθηματικοί. Ο μεγαλύτερος σε ηλικία είναι επιφανής μαθηματικός διότι οι ανακαλύψεις του, όταν ήταν ακόμη σε νεαρή ηλικία, έχουν φέρει επανάσταση στα μαθηματικά. Εχει δύο κόρες, εκ των οποίων η μία είναι μαθηματικός και έχει κληρονομήσει το ταλέντο του πατέρα της, ο οποίος από κάποιο σημείο της ζωής του και μετά υποφέρει από μία μορφή ανίατης παράνοιας. Το τέταρτο πρόσωπο είναι ένας νυν καθηγητής μαθηματικών πρώην φοιτητής του πατέρα των κοριτσιών.

Ανάμεσα στην ειδική ορολογία της επιστήμης των μαθηματικών και σε αντίθεση με την απόλυτη λογική που διέπει τη συγκεκριμένη ειδικότητα, ανθίζουν και βλαστάνουν οι ανθρώπινες σχέσεις για τις οποίες η «απόλυτη» απόδειξη είναι η αγάπη.

Στο θέατρο «Μουσούρη» ο Κωνσταντίνος Αρβανιτάκης έχει αναλάβει την ευθύνη της μετάφρασης και της σκηνοθεσίας. Η μεταφορά του κειμένου στην ελληνική γλώσσα έχει γίνει με προσοχή, η μετάφραση διατηρεί στο έργο τη ζωντάνια, τη ζωηρότητα της καθημερινής συνομιλίας του παρόντος χρόνου και διαγράφει τους χαρακτήρες ως άτομα της σύγχρονης πραγματικότητας σύμφωνα με τα συγγραφικά δεδομένα.

Η σκηνοθετική οπτική φέρνει στο προσκήνιο τις εστίες των συγκρούσεων και των εντάσεων χωρίς να παραλείψει να διαγράψει με την ίδια ευκρίνεια και τις διαφορές στις προσωπικότητες των τεσσάρων δραματικών χαρακτήρων υπογραμμίζοντας με σαφήνεια τις αντιθέσεις ανάμεσα στον ορθολογισμό των μαθηματικών πράξεων και τις συναισθηματικές μεταπτώσεις των ηρώων, τη δίψα τους γι' αγάπη και επικοινωνία.

Το επιβλητικό σκηνικό της Ελένης Μανωλοπούλου σκιαγραφεί εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους της «εστίας» όπου τα δραματικά πρόσωπα βιώνουν την καθημερινότητά τους. Το εξωτερικό μέρος του σπιτιού, με την παλαιότητά του και τα γυμνά κλαδιά του δένδρου, «στοιχειώνει» τις εμμονές των χαρακτήρων, φέρνοντας στο φως τα ρήγματα στις σχέσεις τους.

Ο Γιώργος Κέντρος στο ρόλο του πατέρα μας προσφέρει ένα σπάνιο δείγμα – διαμάντι υποκριτικής όπως άλλωστε είναι και οι περισσότερες δουλειές του στο θέατρο. Η Πέγκυ Τρικαλιώτη παίζει συγκροτημένα αν και μερικές προσπαθώντας να είναι «φυσική» εκφράζεται με εμφανώς έντεχνες κινήσεις και ξεφεύγει από τις προδιαγραφές του ρόλου. Εχει όμως αρκετές δυνατές στιγμές καλής ερμηνείας. Με συνέπεια ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ρόλων τους οι Γ. Καραμίχος και Φαίη Ξυλά. Μία αξιόλογη παράσταση.

Καλλιόπη Ραπανάκη